

ORDINE OSPEDALIERO | di
SAN GIOVANNI DI DIO

WSPÓŁPRACA BLIŹNIACZA

RISPETTO SPIRITUALITÀ

OSPITALITÀ

RESPONSABILITÀ QUALITÀ

WSPÓŁPRACA BLIŹNIACZA

**“Solidarni ze współbraćmi,
przez zwyciężamy żądze gromadzenia
i praktykujemy dzielenie się dobrami
ze wspólnotami i prowincjami Zakonu”¹.**

WPROWADZENIE

"Należy zachęcać szpitale, ośrodki i struktury Zakonu w Europie, Ameryce Północnej i Australazji do WSPÓŁPRACY BLIŹNIACZEJ, do zacieśniania więzi ze szpitalami, ośrodkami i strukturami Zakonu z najuboższych krajów".

"Mamy nadzieję, że zacieśnianie bliższych więzi między szpitalami, ośrodkami i dziełami Zakonu z krajów uprzemysłowionych i krajów rozwijających się, poprzez WSPÓŁPRACĘ BLIŹNIACZĄ pozwoli zwiększyć zrozumienie i wzmocnić przyjaźń między braćmi i współpracownikami, co będzie z korzyścią dla wszystkich. Te inicjatywy mogłyby przyczynić się do rozwoju poczucia przynależności do Zakonu, jako jednego ciała, przede wszystkim u osób, które ze względu na trudności komunikacyjne lub z powodów geograficznych czują się oddaleni i odizolowani".

"Bliższe więzi pomiędzy braćmi i współpracownikami pochodzącymi z różnych kultur i mającymi różne doświadczenia mogłyby wzajemnie ubogacać, stanowić wyzwania, być wsparciem, źródłem informacji i formacji zawodowej. To mogłoby zaowocować lepszą i skuteczniejszą opieką w naszych dziełach." ²

"Wzmacnianie i zachęcanie do nawiązywania współpracy bliźniaczej pomiędzy ośrodkami lub prowincjami... nie tylko krajów z północy z krajami z południa, ale także w odwrotnym kierunku..."³

"Nawiązywanie i dalszy rozwój współpracy bliźniaczej pomiędzy prowincjami i/lub dziełami Zakonu na całym świecie, poprzez zawieranie umów współpracy korzystnie wpływających na wymianę wiedzy, zasobów ludzkich i różnego rodzaju materiałów dotyczących obszarów tj. formacja, zarządzanie, działalność opiekuńcza, badania, pozyskiwanie środków i inne"⁴.

"Rozwijanie współpracy bliźniaczej pomiędzy dziełami, które prowadzą podobną działalność, w celu polepszenia realizacji misji, podniesienia poziomu formacji i jakości sprawowanej opieki"⁵.

Za pomocą powyższych cytatów chcemy sprecyzować to, co rozumiemy pod pojęciem współpraca bliźniacza i podkreślić jak ważna jest kooperacja pomiędzy różnymi dziełami Zakonu, które

¹ Por. Konstytucje Zakonu Szpitalnego, nr 14c.

² List br. Donatusa Forkana, grudzień 2004.

³ Deklaracje LXVI Kapituły Generalnej. List prezentujący program na sześćdziesiąte. 3. Priorytety szpitalnictwa; 3.3. Priorytety współpracy, § 5.

⁴ Deklaracje LXVI Kapituły Generalnej. Instrumentum Laboris: Współpraca ad intra e ad extra (Networking). Propozycja nr 2.

⁵ Deklaracje LXVI Kapituły Generalnej. Priorytety i kierunki działania. III.III Współpraca ad intra e ad extra (Networking). Nr 16.

WSPÓŁPRACA BLIŹNIACZA

znajdują się w różnych obszarach geograficznych i różnych sytuacjach społecznych, choć niekoniecznie muszą znajdować się w różnych regionach.

Staramy się stworzyć globalny i otwarty sojusz wśród wszystkich dzieł Zakonu (z północy i południa), który umożliwi dziełom prowadzącym tę samą misję, integrację i wzajemne ubogacanie. Otwartość jest tutaj elementem niezbędnym, aby dążyć do uniwersalności, starając się unikać sytuacji, że dane dzieło skupia się jedynie na współpracy z dziełem partnerskim, ale starając się sprzyjać wolnemu dostępowi wszystkim organizacjom do możliwości współpracy z każdym ośrodkiem, dzięki koordynacji Biura Misji i Współpracy Międzynarodowej.

HISTORIA

Po powstaniu pierwszych dzieł w XVI i XVII wieku, niektóre prowincje, przede wszystkim europejskie, zaczęły w XX wieku zakładać placówki Zakonu w krajach ubogich. Było to owocem misyjnego zaangażowania Kościoła i bonifraterskiego pragnienia niesienia szpitalnictwa do ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji.

Sprzyjało to stopniowej integracji miejscowych braci i współpracowników, powstaniu nowych dzieł, a także delegatur, wiceprowincji, a następnie, prowincji.

Oprócz obecności braci misjonarzy, prowincja macierzysta udzielała różnorodnego wsparcia, w tym różnego rodzaju pomocy ekonomicznej (zasada kanoniczna).

NOWA RZECZYWISTOŚĆ

Dzisiaj sytuacja się zmieniła. Braci pochodzących z prowincji macierzystej jest coraz mniej; dzieła i wspólnoty stały się prawnie niezależne od poszczególnych prowincji założycielskich.

Także zasady i sposoby współpracy się zmieniły. Do współpracy zachęca się poprzez wspieranie konkretnych projektów lub poprzez realizowanie konkretnych zadań podyktowanych specyficzną sytuacją i konkretnymi potrzebami danego miejsca.

W celu rozwijania współpracy międzynarodowej w szerokim tego słowa znaczeniu (projekty rozwojowe, dostarczanie pomocy humanitarnej, edukacja i uwrażliwianie na problemy rozwoju, wolontariat międzynarodowy), niektóre prowincje stworzyły biura lub organizacje *ad hoc*.

Takie struktury mają także za zadanie poszukiwanie wsparcia publicznego i prywatnego w celu zagwarantowania kontynuacji współpracy. Aktualnie, możliwości ekonomiczne prowincji europejskich, nie są już takie same jak kiedyś i także w tym zakresie niezbędne są inwestycje odpowiadające potrzebom ludności, której zapewnia się pomoc.

To wszystko należy realizować w oparciu o model zgodny z aktualną profesjonalizacją, etyką współpracy i obecnym metodom przejrzystości i dobrych praktyk, a także odpowiedniej pracy w SIECI, zarówno na poziomie międzyinstytucjonalnym jak i na poziomie wewnątrzinstytucjonalnym, zwłaszcza z biurami, które zajmują się pozyskiwaniem funduszy, organizacjami społecznymi i wolontariatem w dziełach.

WSPÓŁPRACA BLIŹNIACZA

Po Kapitule Generalnej w 2006 r., zostało utworzone, przy Kurii Generalnej, Biuro Misji i Współpracy Międzynarodowej, natomiast na Kapitule Generalnej w 2012 r. zostały doprecyzowane kryteria pracy w tym obszarze⁶.

WSPÓŁPRACA POMIĘDZY OŚRODKAMI PÓŁNOC-PÓŁNOC I POŁUDNIE-POŁUDNIE

Wobec powyższego, niezbędne jest nowe zaangażowanie, aby wspierać dzieła Zakonu w krajach południowych i tych najuboższych. Jak można być nadal solidarnym z tymi dziełami, z którymi łączy nas nie tylko charyzmat, ale także wspólna historia i misja? Jak zachować tę więź nie tylko z braćmi, ale także ze współpracownikami?

1. Współpraca **bliźniacza** jest **narzędziem**, które pozwala:

- Odpowiedzieć na apel Zakonu o współdzielenie, głębsze przeżywanie komunii pomiędzy różnymi dziełami Zakonu, o UNIWERSALIZOWANIE SZPITALNICTWA.
- Wykorzystywać i przekazywać synergie istniejące w Zakonie.
- Ubogacać się wzajemnie doświadczeniami i wzajemną wymianą. W obszarze zarządzania w duchu charyzmatu, w zakresie wymiany metodologii, doświadczeń dot. zarządzania i zaangażowania w szpitalnictwo mogą być niezwykle ważne.
- Otwierać nowe horyzonty, aby nie pozostać zamknięci w naszych dziełach i naszych peryferiach; szerzyć wiedzę i promować bardziej uniwersalne zaangażowanie naszych współpracowników.
- Wyznaczyć w sposób jednoznaczny i stały, osoby i struktury odpowiedzialne, aby skanalizować w bardziej skuteczny sposób i lepiej rozwijać kapitał ludzki i inne zasoby, które mogą być przedmiotem wymiany pomiędzy dziełami.

2. Koordynacja-współpraca

- Ustalić, dzięki pomocy Biura Misji i Współpracy Międzynarodowej, listę dzieł Zakonu, które są gotowe do nawiązania współpracy bliźniaczej, zarówno tych które mogą coś zaoferować, jak również tych, które są gotowe na przyjęcie takiej współpracy (bank danych).
- Rozwój współpracy bliźniaczej pomiędzy dziełami, które prowadzą podobną działalność: ośrodki opieki psychicznej, ośrodki psychogeriatryczne, noclegownie⁷.
- Ta współpraca bliźniacza nie tylko może być realizowana poza własnym regionem, ale także w jego obrębie; dzieła, które ze względu na swoją sytuację lub dzięki zdobytym ostatnio doświadczeniom dot. rozwoju są w stanie to zrobić, mogą wspierać i dzielić się doświadczeniami z dziełami, które realizują podobną misję⁸.

⁶ por. Deklaracje LXVIII Kapituły Generalnej. Priorytety i kierunki działania. III.III Współpraca ad intra e ad extra (Networking). Nr 20.

⁷ Por. Deklaracje LXVIII Kapituły Generalnej. Priorytety i kierunki działania. III.III Współpraca ad intra e ad extra (Networking). Nr 16.

⁸ Por. Deklaracje LXVIII Kapituły Generalnej. Priorytety i kierunki działania. III.III Współpraca ad intra e ad extra (Networking). N° 19.

WSPÓŁPRACA BLIŹNIACZA

2.1. Jak współpracować?

Na podstawie relacji i doświadczeń wspólnej pracy, dzięki zaangażowaniu i gotowości wyrażonej przez kierownictwo lub osoby odpowiedzialne w dziełach, w których realizowana będzie współpraca bliźniacza, kierownictwo obu ośrodków nawiąże kontakt i ustali konkretne aspekty dot. funkcjonowania i ogólnych zasad współpracy.

Wszystko to musi odbywać się za wiedzą i zgodą obu wyższych przełożonych i w koordynacji z Biurem Misji i Współpracy Międzynarodowej Kurii Generalnej⁹.

2.2. W jakich obszarach?

Potencjalne obszary współpracy:

- Zasoby ludzkie: ewentualna wymiana pracowników (także na szczeblu kierowniczym i pracowników administracji).
- Formacja, nauczanie oraz, w niektórych przypadkach, badania naukowe.
- Przyjmowanie wolontariuszy i/lub współpracowników międzynarodowych.

Jeżeli ktoś chce zorganizować kampanię lub zbiórkę funduszy w celu przekazania na finansowanie projektów prowadzonych przez Biuro Misji i Współpracy Międzynarodowej Kurii Generalnej i/lub we współpracy z „St. John of God Fundraising Alliance”, lub zaangażować organizacje współpracy międzynarodowej, dzieła społeczne (biuro pozyskiwania funduszy), itd., winien posiadać odpowiednie kompetencje w tym zakresie i móc działać w obszarze wymagającym interwencji.

3. Finansowanie

Oba zainteresowane dzieła będą musiały zastanowić się, w jaki sposób zapewnić środki finansowe na realizację projektów i wyznaczonych zadań.

Rzym, 23 październik, 2014

Deklaracje LXVIII Kapituły Generalnej. Priorytety i kierunki działania. III.III Współpraca ad intra e ad extra (Networking). Nr 20: „Zarząd Generalny poprzez Biuro Misji i Współpracy Międzynarodowej: będzie koordynować i wspierać solidarność wewnątrz Zakonu. Określi zasady współpracy i pomocy finansowej w celu wspierania zrównoważonego rozwoju wszystkich dzieł. Będzie gromadził i rozpowszechniał informacje o wszystkich inicjatywach dotyczących współpracy, podejmowanych na poziomie Zakonu”.